

Факултет по обществено здраве

Катедра „ХИГИЕНА“

4002 Пловдив, бул. В. Априлов № 15 А
тел.: 032 200 656; 032 200 655
email: hygiene@fph.mu-plovdiv.bg

Faculty of Public Health

Department of HYGIENE

15A, Vasil Aprilov Blvd, 4002 Plovdiv
phone: 00359 32 200 656
email: hygiene@fph.mu-plovdiv.bg

**АКАДЕМИЧЕН СТАНДАРТ ЗА УЧЕБНА ДИСЦИПЛИНА
„ХИГИЕНА И ЕКОЛОГИЯ НА ЗДРАВНОТО ЗАВЕДЕНИЕ”,**

**изучавана от студенти по специалност УПРАВЛЕНИЕ НА ЗДРАВНИ ГРИЖИ
ОКС „Бакалавър“ редовна форма на обучение**

1. Цел на обучението по дисциплината

Основната цел на дисциплината е студентите да получат теоретични знания в областта на хигиената на заведенията за здравно обслужване, практическа подготовка за оценка и решаване на конкретни профилактични проблеми и знания за закономерностите в разпространението, превенцията, надзора и контрола на инфекциите, свързани с медицинското обслужване.

Целта се съгласува с:

- мисията и концепцията за университета;
- обема и кредитния рейтинг на дисциплината (по системата ECTS), видни от учебния план;
- квалификационната характеристика на специалността;
- образователната степен (бакалавър).

Целта е съобразена с мястото на дисциплината в специалността по значимост и по хронология в учебния план.

2. Учебно съдържание на дисциплината

Лекции

1. Хигиена на заведенията за здравно обслужване – предмет, място и значение.
2. Хигиенни изисквания към амбулаториите за индивидуална и групова практика за първична и специализирана медицинска помощ.
3. Хигиенни изисквания към медицинските, денталните, медико-денталните, диагностично-консултативните центрове, медико-диагностичните и медико-техническите лаборатории.
4. Хигиенни изисквания към многопрофилни болници. Изисквания към основните структурни елементи в лечебното заведение.
5. Хигиенно-техническо благоустройство на заведенията за здравно обслужване. Хигиенни изисквания към събирането и обезвреждането на болничните отпадъци.
6. Хигиенно-противоепидемичен режим. Организация и принципи за неспецифична профилактика на вътреболничните инфекции. Лечебно-предпазен режим в заведенията за здравно обслужване.
7. Организация на лечебното хранене в болниците. Права и задължения на участниците в организацията на храненето на болните.

8. Особености в характеристиката на трудовия процес и неблагоприятни фактори в работната среда на медицинските работници.
9. Инфекции, свързани с медицинското обслужване - определение, етиология, класификация, значение. Източници на инфекция, механизъм на предаване и болнично население. Медицинско и социално значение и икономическа тежест.
10. Надзор (наблюдение), контрол и постоянно мониториране на ИСМО.
11. Стандартни изолационни мерки.
12. Специални изолационни мерки (изолация в болницата) и епидемиологични мерки в надзора на пациенти, носители на мултирезистентни микроорганизми.

Упражнения (семинари)

1. Оценка на показателите за епидемична безопасност на питейните води в здравните заведения.
2. Методи за хигиенно изследване и оценка на микроклиматичните фактори в заведенията за здравно обслужване. Методи за оценка на отопление и вентилация.
3. Принципи на здравословното хранене. Определяне на индивидуалния енергоразход, оценка на храненето и хранителния статус на различни категории здравни работници.
4. Обследване на кухненски блок, кухненски офиси и столова в заведение за здравно обслужване. Контрол на готовата храна.
5. Дезинфекционна програма на болницата.
6. Дезинфекция на ръце и повърхности.
7. Предпазване на медицински персонал от кръвно преносими инфекции, причинени от HBV, HCV, HIV.

Съдържанието е подредено хронологично, така че всяка следваща лекция и свързаните с нея упражнения да ползват вече изучения материал и понятия.

3. Предпоставки

Студентът трябва да притежава познания по предклиничните и основните клинични дисциплини, върху които да надгради профилактичните знания и умения.

4. Академични ресурси

В обучението на студентите участват хабилитирани и нехабилитирани преподаватели от катедра „Хигиена“ и от катедра „Епидемиология и медицина на бедствените ситуации“.

Лекциите се четат от хабилитиран преподавател с придобита научна степен по съответната докторска програма. До 30% от лекциите се възлагат на нехабилитирани преподаватели, притежаващи научна степен по съответната докторска програма.

Упражненията (семинарите) се водят от хабилитирани и нехабилитирани преподаватели от съответните катедри.

5. Материални ресурси

Лекционният курс (теория и практика) на студентите се провеждат в аудиторния комплекс на МУ – Пловдив, в зала на Факултета по Обществено здраве и в учебна зала на катедра „Хигиена“.

6. Лекционно обучение

Лекциите се подготвят и изнасят под формата на презентации. Обемът и форматът на предоставяне на лекциите са избор на водещия лектор.

7. Практически упражнения

За упражненията (семинарите) се предоставят методични указания, ръководства, тестове, реактиви и консумативи за съответната практическа задача. Поставят се самостоятелни и екипни задачи.

Като методична форма се отдава предимство на работа в екип, дискусии с група студенти. Проверя се подготовката на студентите за съответното упражнение.

8. Информационни ресурси

1. Търновска Т. и кол. Хигиена на заведенията за здравно обслужване. Т. Търновска (ред.), Мед. изд. "Райков", 2007, Пловдив.

2. Търновска Т. и кол. Практическо ръководство по хигиена на заведенията за здравно обслужване. Т. Търновска (ред.), Мед. изд. "Райков", 2010 г., Пловдив.

3. Търновска Т. Хигиена на заведенията за здравно обслужване. В: Хигиена, хранене и професионални болести (учебник за студенти по медицина и общопрактикуващи лекари). Под ред. на Б. Попов. София, 2018г.

4. Клинична епидемиология. Под редакцията на Й. Стоилова и доц. А. Кеворкян. Медицинско издателство „Райков”, Пловдив, 2017г. (второ преработено и допълнено издание)

5. Превенция и контрол на неонаталните инфекции. Под редакцията на Й. Стоилова и М. Кръстева. Издателство "Медицински университет" Пловдив, 2013 г.

6. Наредба № 3 от 8 май 2013 г. за Утвърждаването на медицински стандарт по превенция и контрол на вътреболничните инфекции. Обн. ДВ. бр.43 от 14 Май 2013 г.

7. За дезинфекцията и стерилизацията в болничната практика. Помагало за специалиста. Комитет по изготвяне на наръчника Турция и България (Н. Гачева, Р. Вачева, А. Кеворкян, М. Николова, А. Корчева).www=das.org.tr. Тематичен брой 4 Нозокомиални инфекции, 2018г.

9. Контролни работи

Студентите се натоварват динамично и интензивно. Текущ контрол на знанията на студентите се провежда по време на всяко упражнение (семинар). На студентите се предоставя своевременно информация и разяснения на резултатите от контрола, които влизат като компонент в крайната оценка за семестъра.

10. Самостоятелна подготовка и извънаудиторна работа на студента

Самостоятелната работа се ръководи от преподавателя (асистента), който напътства студента както в литературните източници, така и в методите на тяхното усвояване. Предоставят се и обучителни тестове за самостоятелна работа и упражнения на студентите.

11. Сътрудничество между преподаватели и студентите

Това сътрудничество се изразява в:

- ангажираност на преподавателя към студента и неговата предварителна подготовка; обсъждане на текущите трудности по усвояване на материала;
- консултации;
- включване на студентите в екипи за решаване на научни задачи, изследвания, проекти и др.

12. Изпити

Изпитът по дисциплината се провежда присъствено, но при необходимост може да се използва и платформата за електронно обучение. Текущи оценки по дисциплината се дават за резултатите на студента по време на семинарните упражнения и самостоятелните задачи.

13. Стандарти за оценяване

Стандартите за оценяване постиженията на студента внимателно се обмислят и дефинират, така че да обективизират оценките на студентите, които не бива решаващо да зависят субекта на преподавателя. Тук е дадено описание на стандартите за оценка.

- **Отличен (6)** – получава студента за добро познаване на информационните източници, задълбочено овладени ключови и допълнителни знания и умения, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за решаване на сложни задачи, собствено мислене и аргументиране на решенията;
- **Мн. добър (5)** – получава студента за много добре овладени ключови и допълнителни знания, осмислено и правилно разбиране на материята, умения за прилагане на наученото при сложни казуси;
- **Добър (4)** – получава студента за овладени ключови и допълнителни знания за решаване на казуси и задачи, но без да може да ги развие до самостоятелно мислене;
- **Среден (3)** – получава студента за усвоени ключови знания и решения на прости задачи;
- **Слаб (2)** – получава студента, когато не отговаря на нито едно от посочените изискванията, има оскъдни знания, които не могат да бъдат база за следващи нива на обучение.

Разработени са и ясно са разписани стандартите за оценка.

Оценките от тестовете по дисциплината се формират въз основа на относителния дял на верните отговори, като необходимия минимален брой верни отговори е 60% и оценки както следва: до 69% – „Среден“, от 70% до 79% – „Добър“, от 80% до 89% – „Мн. добър“ и над 90% – „Отличен“.

При започване на занятията студентите се запознават със стандартите за оценяване, процедурите за провеждане на текущ контрол и възможностите за получаване на обратна връзка за напредъка им през семестъра.

14. Формиране на крайната оценка

Крайната оценка определя в каква степен даденият студент е постигнал целта на обучението, поставена в началото. Тя е многокомпонентна и включва оценка от крайните изпити по хигиена и епидемиология.

Крайният изпит по хигиена включва писмено попълване на комплексен тест, съставен от въпроси от целия конспект с различно ниво на трудност. Оценява се по точкова система, която се конвертира в оценка по шестобалната система. Устното изпитване няма задължителен характер. Значение има и текущият контрол по време на упражненията (семинарите).

Крайният изпит по епидемиология включва тест, успешното попълване на който с верни отговори над 60%, дава възможност за продължаване на изпита с писмено разработване на въпрос от конспекта.

За всеки компонент, участващ в крайната оценка е определен коефициент на значимост (от 0 до 1), като общата сума на коефициентите винаги е 1. Крайната оценка се получава като

сбор от оценките по шестобалната система от различните компоненти умножени със съответните коефициенти на значимост.

$$Q_{\text{крайна оценка}} = K_1 Q_{\text{оценка от изпит по хигиена}} + K_2 Q_{\text{оценка от изпит по епидемиология}}$$

$$K_1 = 0.50; K_2 = 0.50$$

Ако един от компонентите на крайния изпит е „Слаб 2“, крайната оценка е задължително „Слаб 2“.

Окончателната оценка се вписва в изпитния протокол и студентската книжка. Студентите с негативен („Слаб 2“) резултат се явяват на поправителен изпит, който се провежда при същите правила. Ако и на поправката студентът не успее да издържи изпита се явява на ликвидационен изпит.

15. Документиране, съхранение на резултатите и контрол на дейността на оценяването

Оценяваните студенти имат правото и задължението да се информират за регламента, процедурите и резултатите от оценяването, да предявяват претенции и жалби при неспазване на настоящите правила.

Правото на студента по смисъла на преходната точка е в сила и в случаите на установени технически пропуски или грешки (например при изчисляване или нанасяне на оценките), както и при сериозни основания за разминаване на фактически показаните знания, умения и компетентности и получената крайна оценка за тях.

Допускат се корекции на оценките в случаите по преходната алинея в студентската книжка, изпитния протокол или по партидата в главната книга само от титуляра на дисциплината.

Евентуални спорове и претенции от страна на студентите се отправят писмено към оценяващия екип, който следва да даде аргументиран отговор до края на следващия работен ден.

Установени и доказани случаи на сериозно нарушаване на правата на студента при оценяването на неговите знания, умения и компетентности се отнасят чрез писмена жалба до Декана на факултета по Обществено здраве.

Изпитните материали се съхраняват и се предоставя възможност на студентите да се запознаят с тях и основанията за оценка по ред и процедура обявени предварително. Периодът, в който се предоставя достъп на студентите да изпитните материали и резултати е не по-дълъг от 3 (три) работни дни след датата на изпита.

Характеристика на дисциплината се предоставя на студента в началото на обучението. Това е в съответствие със ЗВО чл. 56, ал. 1 „преподавателите са длъжни да разработят и да оповестят по подходящ начин и описание на водения от тях лекционен курс, включващо заглавия и последователност на темите от учебното съдържание, препоръчителна литература, начин на формиране на оценката и форма на проверка на знанията и уменията“.

Доц. д-р Ст. Харизанова, дм

Ръководител катедра „Хигиена“

Академичният стандарт по учебната дисциплина „Хигиена и екология на здравното заведение“ е приет с Решение на Катедрен съвет на катедра „Хигиена“ с Протокол № 10/13.09.2022г.